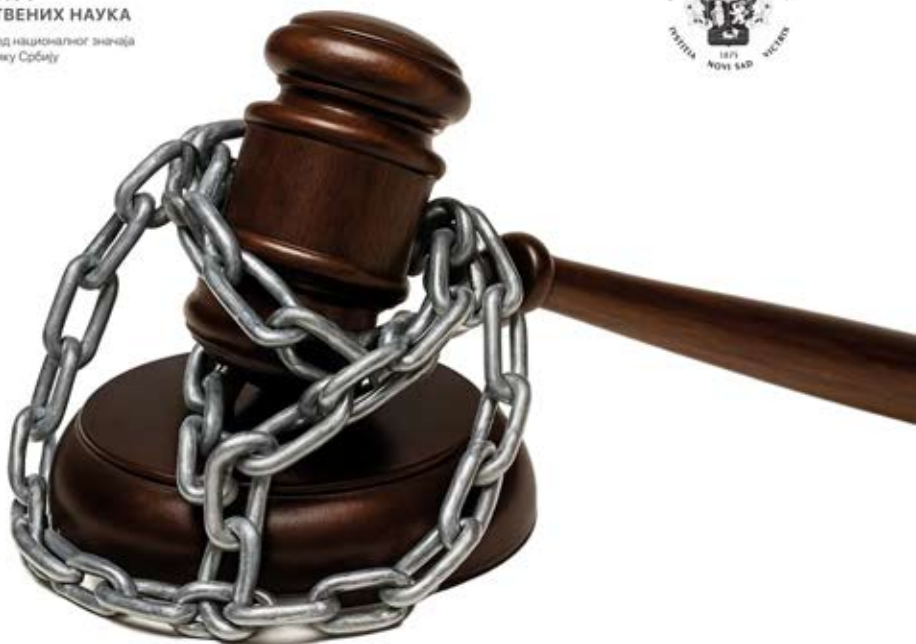

ИНСТИТУТ
ДРУШТВЕНИХ НАУКА
Институт од националног значаја
за Републику Србију

ОКРУГЛИ СТО

СРБИЈА И РЕФОРМИСАЊЕ ИНСТИТУТА ОДГОВОРНОСТИ

8

7. новембар 2025.

10–17 сати

Институт друштвених наука, Центар за правна истраживања, Београд
Адвокатска комора Војводине, Нови Сад

Едиција
КЊИГЕ САЖЕТАКА

Уредник

Др Хајрија Мујовић

Програмски одбор

Др Хајрија Мујовић

Др Марија Сјеничић

Др Ранко Сивиљ

Др Сања Злаћановић

Организациони одбор

Др Марко Миленковић

Др Софија Николић Појадић

Анђелија Сићевановић

Александра Бјељац

Ивана Сијеља

Нађаша Јевђић

СРБИЈА И РЕФОРМИСАЊЕ ИНСТИТУТА ОДГОВОРНОСТИ 8

ОКРУГЛИ СТО

7. новембар 2025, Београд

КЊИГА САЖЕТАКА

Адвокатска комора Војводине
Гласник АКВ
Нови Сад

Институт друштвених наука
Центар за правна истраживања
Београд

ПРЕИСПИТИВАЊЕ КОНЦЕПТА УГОВОРНЕ КАЗНЕ У СРПСКОМ УГОВОРНОМ ПРАВУ

Предмет анализе је правна природа уговорне казне као класичног института облигационог права, те преиспитивање њене подобности да се *de lege ferenda* размотри као средство обезбеђења новчаних обавеза. У српском праву ово лично средство обезбеђења и учвршћења потраживања је традиционално намењено обезбеђењу неновчаних обавеза, док се у случају задоцњења у испуњењу новчаних обавеза дугује затезна камата по стопи предвиђеној законом. Иако је ово правило устаљено у српском законодавству и доследно примењено у судској пракси, законска решења садржана у другим правним системима, као и изношење критика у правној доктрини, оправдава и питање исправности овог решења. Циљ истраживања је да се испитају предности и недостаци уговорне казне као средства искључивог обезбеђења неновчаних потраживања, а кроз призму доктринарних ставова, судске праксе и упоредноправних решења, с акцентом на њену пеналну функцију.

* Мастер права, студенткиња докторских студија Правног факултета у Београду, Институт за упоредно право, i.radomirovic@iup.rs

У центру истраживања се налази питање функција уговорне казне у савременом уговорном праву, али и њен однос с каматом. Неки аутори чак уговорну казну перципирају, уз затезну камату, као појавне облике истог института, па се поставља питање да ли њихове функције, а нарочито пенална, оправдавају овакав став. Главна сврха казне се састоји у паушалном одређивању накнаде штете коју ће дужник бити обавезан да плати у случају повреде уговорне обавезе, чиме се поверилац ослобађа обавезе доказивања настале штете и њене висине, па је то једна од њених главних функција. У науци је неспорно да она има и казнени и одштетни карактер, а имајући у виду да се може потраживати чак и када поверилац није претрпео никакву штету. Уговорна казна се сматра и средством вршења притиска на дужника, што значи и да је намењена одржавању уговорне дисциплине, а да би била подобна да врши притисак, потребно је да буде већа од антиципиране штете.

Циљ истраживања је научни допринос разумевању правне природе уговорне казне као класичног грађанскоправног института, са нарочитим акцентом на њену казнену функцију, те да се изнесе процена о потреби за флексибилизацијом императивних правила ради ефикаснијег испуњења функција уговорне казне у савременом уговорном праву.

Кључне речи: уговорна казна, новчане обавезе, затезна камата, обезбеђење потраживања, слобода уговарања

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

347(048)

ОКРУГЛИ сто Србија и реформисање института одговорности (8 ; 2025 ; Београд)

Књига сажетака / Округли сто Србија и реформисање института одговорности 8, 7. новембар 2025, Београд ; [уредник Хајрија Мујовић]. - Београд : Институт друштвених наука, Центар за правна истраживања ; Нови Сад : Адвокатска комора Војводине, Гласник АКВ, 2025 (Нови Сад : Offset print). - 52, 49 str. ; 17 cm. - (Едиција Књиге сажетака / Институт друштвених наука, Центар за правна истраживања, Београд)

Приштампан језички истоветан текст штампан лат. - Тираж 30.

ISBN 978-86-905844-5-1

а) Грађанско право - Апстракти

COBISS.SR-ID 178059785